

Prodekanus har ordet

Vi är redan mitt i adventstid med bara ett par veckor kvar till terminsslut. Hösten, som har varit så ovanligt mild och bjudit på soliga dagar ända in i november, har nu gått in i sin mörkaste fas och det är inte utan att man längtar efter vintersolståndet, då det vänder mot ljusare tider igen.

Höstterminens senare del har präglats av budgetarbete på alla nivåer och de ekonomiska ramarna för 2014 är nu utstakade. Ökade kostnader för gemensamma angelägenheter såsom det nybyggda studenthuset och renovering av universitetsbiblioteket betyder att alla får bidra med medel, men förhoppningsvis också dra nytta av bredare service och modernare lokaler. Universitetsbiblioteket har fått en ny styrelse som har en utmanande uppgift framför sig; att styra över en verksamhet som är i omtumlande omdaning. Hur ska framtidens universitetsbibliotek se ut och fungera? Vilken typ av service behöver forskare och studenter i framtiden för att tillägna sig kunskap och kommunicera forskningsresultat på bästa sätt, och var finns framtidens bibliotek; i cyberrymden, i ett fysiskt hus eller i ett chip under huden?

För att protestera mot nedläggning av fyra nationella resurscentra i naturvetenskap och teknik, som ger konkret och klassrumsnära stöd till lärare på alla nivåer från förskola till gymnasium, skickades i november en skrivelse till Utbildningsdepartementet, samt till Utbildningsutskottets ledamöter, från ett flertal dekaner vid naturvetenskapliga och tekniska fakulteter i landet. På SU har vi det mycket uppskattade Kemilärarnas resurscentrum (KRC) som tar emot lärare för vidareutbildning, erbjuder inspirerande resurser /material för undervisning av kemi i skolan, ger råd om säkerhet för laborativt arbete, och sprider kunskap och information om kemin i samhället. Nu är detta och de andra resurscentren i fysik, teknik, biologi och bioteknik hotade av nedläggning till följd av att ett ämnesdidaktiskt centrum skall inrättas. Ett sådant centrum är välkommet, men det kan inte ersätta det praktiska och klassrumsnära stödet till lärarna, och det ideala är självklart att dessa verksamheter får komplettera varandra. Det är svårt att förstå hur politikerna resonerar när de vill lägga ner väl fungerande verksamheter som stärker lärarnas kompetens och därför snarare borde förstärkas.

Vid SciLifeLab har nio faciliteter i Stockholm-Uppsala fått nationell status och dessa ska därmed fungera som service- och resurscentra för forskare och projekt från hela landet. Parallellt med detta är rekryteringen av unga forskare/biträdande lektorer till SciLifeLab igång. Sammanlagt har 8 tjänster utlysts varav två från SU, och de sakkunniga skall snart vara klara med granskningen av de sökandes meriter. En stor del av ansökningarna kommer från utlandet, ett tecken på att annonseringen av dessa tjänster fungerat väl. Redan till våren/sommaren planeras nya utlysningar. Fakulteten skall därför besluta framöver inom vilka ämnesområden vi vill se fler rekryteringar, för att bredda/fördjupa vår egen forskning och för att stärka vår ställning på SciLifeLab ytterligare.

I slutet av november var Vetenskapsrådets ämnesråd för medicin och hälsa (VR-MH) på besök på fakulteten. Ämnesrådets huvudsekreterare Mats Ulfendahl gav en presentation av vetenskapsrådets olika uppdrag och tryckte på att VR är en statlig institution som har att följa de direktiv man får från regeringen. Det är naturligtvis helt riktigt, men man skulle emellanåt vilja se att VR bjöd starkare motstånd till vissa av de uppdrag regeringen lägger på VR, särskilt då stora delar av forskarsamhället ställer sig kritiska till satsningar som främst verkar ha ett populistiskt syfte snarare än att verkligen förstärka forskningen.

Mats Ulfendahl betonade också att VR totalt står för fördelning av en mindre del (ca 10%) av de totala statliga forskningsmedlen, och att den största delen ges direkt till universiteten i form av de statliga medlen till forskning och forskarutbildning. Diskussionen som följde visade dock att lärarna/forskarna är mycket oroade över den sjunkande beviljningsgraden hos forskningsråden, som bland annat beror på att alltmer medel ges till ett mindre antal forskargrupper. Man kan därför skönja att ett paradigmskifte är på väg att ske, vilket sannolikt kommer att medföra att endast ett litet antal lärare/forskare kan erhålla bidrag från forskningsråden i framtiden. Detta betyder att majoriteten av lärare/forskare kommer att vara beroende av grundfinansiering från universitetens anslagsmedel för att överhuvudtaget kunna bedriva aktiv forskning. Det är min absoluta övertygelse att högkvalitativ utbildning bygger på att alla lärare har möjlighet att forska. Även om vi inom fakulteten följer principen att alla läraranställningar är finansierade via anslagsmedel, och att lokaler och även studiestöd till doktorander till

betydande del täcks av dessa, kommer det sannolikt att krävas en hel del nytänkande på våra institutioner framöver, för att möjliggöra ambitionen att alla lärare också skall bedriva aktiv forskning.

Inför de stundande helgerna hoppas jag att alla får möjlighet till välförtjänt avkoppling och rekreation. Värna gärna också om våra internationella studenter och forskare, så att de får del av värmen och gemenskapen. Jag önskar er alla en skön ledighet med fint vinterväder!

Ylva